

Adrian FIRICĂ

- Cioran e mort, așijderea Brucan. Doamne, de la o extremă la alta, unde ne sunt profeții? -

Lehamite, inconștientă, lipsă de spirit civic, denumiți cum vreți faptul că nu mă tentează să scriu despre tărăboiul, ce nu se mai termină, iscat de deconspirarea colaboratorilor fostei securități. Cu, sau fără virgula aia buclucașă a cărei absență din legea de funcționare a C.N.S.A.S.-ului stârnete râsul, instituția în sine, după mintea mea, nu-i altceva decât ce este: tristă prelungire a poliției politice purtând altă pălărie. Și, înclin să cred că motivele pentru care instituția produce îndeobște zgomote și furie și mai puțin limpezirea apelor, ține de felul nostru de a fi: mira-m-aș dacă Parlamentul n-o să se oprească doar la virgulă, trecând grațios peste chestiunile de fond, cum ar fi aceea a rolului instituției, a modului în care sunt finalizate cercetările asupra unui dosar sau a altuia, a finalităților socio-politice și etice și mai știu eu care altele ...

Oameni buni, după ce studiezi dosarul unei persoane decid **prin vot** dacă persoana a făcut sau nu politică, nu lăsând foile dosarului să vorbească de la sine? Iară, dacă după studierea profesională a unui dosar ajung la concluzia că dosarul e incomplet, nu decid că e cazul să continui cercetările până-n pânzele albe? ... așa că, pas! Mă interesează integrarea europeană, și gata!

*

Cu zece ani în urmă scriam ritos (într-un periodic – *Arena politică*, editat la Chișinău) că o cantitate suficientă de date empirice, culese și tratate științific, din orizontul temporal al ultimilor șapte ani ('90-'96), mă îndreptătesc să fac enunțurile următoare despre cultura politică a românilor: "ea există și este uniform distribuită; are în substanță elemente conservatoare și inovatoare; populația este aptă, dispusă și interesată să-și structureze o cultură politică de factură democratică."

Înțelegând astfel lucrurile, dar temându-mă să nu cad pradă tezismului, mă strofocam, analitic nevoie mare, să relev și câteva argumente în favoarea ipotezei existenței unui spațiu al tranziției culturii politice, identificabil, după mine, prin următoarele elemente: "revolta populației din decembrie '89; perceperea necesității tranziției; eliberarea presei; instituționalizarea sondajelor de opinie; structurarea partidelor politice; exercitarea dreptului de vot."

Plin de elan cum eram, mă sim-

team, totuși, împiedicat de două sisteme judicative, legate de tema în discuție, încetățenite în mediul interpretărilor, comentariului și analizei politice – de la noi și de aiurea – care dincolo de simpla lor existență – îmi sunau a fi sterile. Așa că, denunțăm o primă categorie, adică aceea ce ralia adeptii paradigmei că românii nu au, în mod fundamental, aptitudini pentru democrație; că, prin urmare, adeptilor le este străină și, deopotrivă, imposibilă o cultură politică pe măsură – filosofia subiacentă fiind socotită de mine: "de un elitism brutal, ce nu ar fi primit, încă, amendamentele potrivite."

În următoarea categorie înscrim subscriptorii ideii cum că: "[...] pentru acest domeniu rezervat românii au nevoie de tutelă și de timp; că trebuie să facă penitență și să atingă anumite performanțe – pentru un număr și o configurație uluitoare de parametri" – variantă care nu mi se părea că ar fi întrutotul lipsită de teme, dacă nu ar alimenta una din cele mai perverse alternative de gândire, din punctul de vedere al paralelismului cu realitatea și adevărul, având în vedere politicianismul și tot spectrul său de finalități, aflate în afara minimelor prescripții etice."

În felul ăsta socoteam că: "am indicat pista pe care aleargă cu spor câțiva politicieni și profeți politici" și că: "Nu este lipsit de importanță că partizanii formulei folosesc o singură procedură analitico-explicativă: comparația cu un model – mai mult închipuit, decât real – cel al democrației occidentale". În rest, totul mi se părea a fi: "[...] o coloratură impresionistă, ce nu are de a face cu știința sau practica, dar că seduce, menține și conduce judecățile doar înspre su-prafața lucrurilor – din păcate, în funcție de interese deloc ortodoxe".

Fotografie de Peter Kayafas © – Vlădeni, 2003

Studii nEUronale

În sfârșit, rezumam că: "[...] din punctul de vedere al celor dintâi, destinația nu le-a acordat românilor nici șansa, nici privilegiul pentru vre-o formă de cultură politică"; și că "La fel de radicală, alternativa descrisă a celuiilalt punct de vedere nu postulează tranziția pentru că, programul comparativ originar nu conține un model pentru așa ceva – construcția lui, fie că nu stă în puterea promotorilor, fie că trebuie să rămână ascuns muritorilor de rând, așa încât politicianismul să își poată fructifica, în continuare, resursele".

Și... au trecut anii! În decembrie 2006 închidem șaptesprezece ani de libertate de capul nostru, iar din 2007, că tot facem optspezece, căpătăm drept de vot european și... vine de se leagă, cum nu se poate mai bine! În sfârșit, vom avea și noi acces la fericire, pentru că până acum a fost doar un concept vag. Numai că fericirea asta va îmbrăca două forme: una **rurală** și una **urbană**.

Le descriu mai jos!

**

La țară-i aer bun și viață grea din pricina economiei de subzistență care te obligă să crești oi și vaci, să tragi la coasă, s-aduni lemne, să faci brânză, șunci afumate și de toate, de la naștere pân' la moarte, pe viață și pe moarte. Anul trecut fu vorba că laptele nostru nu-i bun, pentru că vacile nu-l dau de calitate "europeană", adică nu-ntrunește condițiile Bruxellesului, nefiind muls electric, dar ieri veni vestea că avem cotă aprobată de lapte, pe piața europeană din 2007, de trei miliarde de litri, numai că estimăția prealabilă – venită la pachet cu cota – spune că n-o să facem decât 30%.

Cum azi, 15 septembrie, deschiderea anului școlar e incertă, mi-am or-

ganizat un *focus grup* cu specialiștii de la coada vacii de la adresa:

"http://www.formula-as.ro/reviste_672_311_taranii-romani-si-comunitatea-europeana.html".

Mi-a ieșit un "lapte groos" ...:

Așa treabă, să între viața română în Uniune, cu însămnări la urechi, ca pașaportu' la om

... 'L-ar năbădăile pă Băsescu, c-a pus fluturi la vaci în urechi. Pune-și-ar lui să-și pună, să nu să rățăcească de turmă, că nu-nțăleg de ce le atârna doi – crez că pentru echilibru, mă gândesc că s-a pus că așa nemerea să între viața română-n Uniune. Îi ca pașaportu' la om, da' după mine, ori de unde vine Uniunea Europeană, pentru noi mai bine n-a' fi, c-au aplecare cătră schimbări, mai ceva decât comuniștii: acu' bagă laptele-n pungi, de tre' să cumpărăm mulgătoare, da' nntreabă nici cumva cât costă. Io am lucrat la fabrică și mă gândesc că o instalație multi-ax s-o putea pune ca o singură mulgătoare la o cireadă, drept să spui, că eu n-am fost în altă țară să vad. Ce mulgătoare au ei, că eu mulg cu mâna pă țâța vacii, nu cu chimicale, ca acum? Așa mulg și nu să bolnăie niciodată lumea. La teveu e cu furtun care să bagă-n țâțe, de zghieră vitele de dureri. Apăi, ce să zic, cine are bani, ăla-i tare, lejea-i de partea lui, da să nu cate la mine ca să mă iubesc cu muierea cu furtun, c-așa le-o și zic cu Uniunea Europeană: p-auzite na, hie că e la Transbur, ia' dac-nu-i acol', dac-e la Brusal, unde era baroana, ecunsoana aia care făcea pă nebuna, chiar pă treaba asta de care vorbim! Țsta-i răul, că nu mai ai încotro, așa că lasă-l pă Băsescu să să ducă să primească indicații, să joace cum cântă ei, să-i prindă comunitatea fluture-n urechi. Poa' să hie treabă bună comunitatea, da' n-am decât o vacă și nu pot băga mulgători și nici grajduri de spălat curul vacii și nici curent la odaia vacii. Să aplice comunitatea la oraș, dacă ceva, tre' să facem ca ei, că UE e o țară care va conduce toate țările lumii cu știința, că au venitul enorm de mare, da' eu cred că e prostime destulă și pă la ei, multă, că au șomaj berechet. D-aia pun leji și dări peste noi, că e o țară cam mare, nu așa. După cum am văzut are graniță cu Rusia, cu Maramureșul, cu Germania și Ungaria. O fi având și ceva sate îndepărtate, cu mulgătoare, cu pungi și cu draci? Pă mine mă doare-n spiț, aș merge, nu zic nu, în comunitate, da' numa-n excursie, dus-întors! (*adaptări din jurnalul lui Gheorghe Scânteie*)

(continuare în pagina 4)